

Visie op bestuur en toezichthouden MeerWonen

Vastgesteld door het bestuur 22 september 2020

Goedgekeurd door de raad van commissarissen 22 september 2020

Samen hart voor thuis als uitgangspunt

In ons ondernemingsplan beschrijven we de maatschappelijke vragen en opgaven voor MeerWonen. Dit vormt het vertrekpunt voor ons handelen en dat is waarop we aanspreekbaar zijn. Dat geldt dus ook voor het handelen van bestuur en raad van commissarissen. Bestuur en toezicht zijn intrinsiek met elkaar verbonden en om de verbinding met het gedachtengoed van MeerWonen goed uit te kunnen dragen, willen we dit verankeren in deze nieuwe visie op bestuur en toezicht. Het realiseren van de maatschappelijke doelen staat daarbij voorop, de financiële continuïteit van de organisatie is een belangrijke randvoorwaarde.

Wij zijn lokaal verankerd en het bepalen van onze opgaven doen we in samenspraak met onze stakeholders. Ook het oppakken van deze opgaven doen we steeds meer samen, omdat oplossingen vaak over de grenzen van organisaties en domeinen heen gaan. Met hoofd en hart zetten we ons in voor het realiseren van onze missie.

De Woningwet (art. 31, lid1) geeft aan dat commissarissen zich bij de vervulling van hun toezichthoudende taak richten naar het belang van de corporatie, naar het te behartigen maatschappelijk belang en naar het belang van de betrokken belanghebbenden. Deze drie belangen kunnen tegengesteld aan elkaar zijn en door elk lid van de raad anders worden gezien. Een door bestuur en raad gedeelde visie op besturen en toezichthouden geeft duidelijkheid over rollen en geeft kaders voor het samenspel van besturen en toezichthouden.

Verschillende rollen voor bestuur en toezicht

Stichting MeerWonen wordt bestuurd door een eenhoofdig bestuur. Het toezicht wordt vormgegeven door een raad van commissarissen.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het functioneren en presteren van de gehele organisatie en legt daarover intern verantwoording af aan de RvC en extern aan instanties, die daarvoor wettelijk of maatschappelijk gelegitimeerd zijn. Het managementteam, waarvan de bestuurder deel uitmaakt, bereidt besluitvorming voor en adviseert de bestuurder.

De RvC heeft drie rollen: toezichthouder, werkgever en adviseur en/of klankbord. Als toezichthouder houdt de raad toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen MeerWonen. Als werkgever van de bestuurder houdt de raad toezicht op het functioneren van de bestuurder en is de raad verantwoordelijk voor zijn beoordeling en het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden. Als adviseur en/of klankbord geeft de raad gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuurder.

Bestuur en toezicht hebben, vanuit hun verschillende rollen een gezamenlijk doel: ervoor zorgen dat MeerWonen de goede dingen doet vanuit de juiste rolopvatting. Een goede ingerichte governance ondersteunt bestuur en raad van commissarissen om slagvaardig en betrouwbaar te kunnen handelen. Zo zorgen we ervoor dat de randvoorwaarden voor het realiseren van maatschappelijke waarde op de lange termijn in orde zijn.

Zowel het bestuur als de raad handelt met de intentie bij te dragen aan de maatschappelijke opgave en de continuïteit van MeerWonen. Ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Deze eigen rol en verantwoordelijkheid kunnen niet los gezien worden van die van de ander. Voor een constructieve samenwerking hanteren bestuur en toezicht daarom de volgende uitgangspunten:

- a. afspraak = afspraak;
- b. integer handelen;
- c. het bevorderen en in stand houden van de gewenste bedrijfscultuur;
- d. resultaatgerichtheid;
- e. externe en interne klantgerichtheid;
- f. eigen initiatief en proactieve houding.

Het bestuur heeft daarbij een belangrijke voorbeeldfunctie voor de medewerkers. Maar ook de raad als geheel en de individuele leden hebben een voorbeeldfunctie.

De visie op bestuur en toezicht in context

Het bestuur en toezicht van de maatschappelijke organisatie die MeerWonen is, vindt plaats in een context van maatschappelijke, bestuurlijke en economische ontwikkelingen en binnen de kaders van de wet – en regelgeving (Woningwet en bijvoorbeeld Governancecode).

Een veelheid van vraagstukken van mondiale, regionale en lokale aard verandert de wereld om ons heen in een rap tempo en stelt steeds meer eisen aan partijen in ons werkgebied. Druk op de woningmarkt, duurzaamheidseisen, vergrijzing, langer (of sneller) thuis wonen en migratie zijn daarvan concrete voorbeelden. In deze context van formele en informele netwerken moet MeerWonen haar plaats bepalen. Dat vraagt van bestuur en toezicht, dat zij open staan voor de sociale en maatschappelijke ontwikkelingen om het maximale te doen wat de corporatie kan doen.

Visie op goed bestuur

De kern van de bestuurstaak is het voortdurend afwegen van belangen van alle interne en externe stakeholders, de organisatie en de processen langs die gedachtenlijnen in een duidelijke focus leiden. Een volledige transparantie is hiervoor een voorwaarde: Wie bevoegd is, is verantwoordelijk. Wie verantwoordelijk is, legt verantwoording af.

Met de missie als uitgangspunt ontwikkelt het bestuur, samen met de medewerkers, de strategische koers van MeerWonen. Het bestuur formuleert op basis hiervan doelstellingen en neemt de verantwoordelijkheid om deze te realiseren. Het bestuur waarborgt een gezonde financiële positie, zodat de continuïteit van de organisatie en haar missie ook op de lange termijn is verzekerd. Het bestuur stuurt de organisatie aan en doet dit in samenspraak met het managementteam.

Integriteit is daarbij belangrijkste grondhouding van iedereen die bij MeerWonen werkt of is betrokken. Deze integriteit dragen wij ook naar buiten uit. Ze is van toepassing op onze contacten met klanten, leveranciers, zakelijke partners, belangenhouders, toezichthouders en overheden. Integriteit en het (waar)borgen daarvan is voor MeerWonen heel belangrijk.

Vanuit de lokale verankering en als maatschappelijke organisatie betreft het bestuur de stakeholders (huurders, via onder meer Huurders MeerWonen, gemeenten en andere partijen) actief bij het opstellen van beleid. Het bestuur is toegankelijk voor stakeholders en zoekt actief de verbinding.

Het bestuur legt verantwoording af aan de raad van commissarissen. Hiervoor scheidt het bestuur voorwaarden voor een adequaat en kritisch intern toezicht. Het handhaaft de governancestructuur en leeft de principes van goed bestuur na. De (werk)relatie met de RvC is gebaseerd op vertrouwen in elkaars deskundigheid, betrokkenheid en integriteit. Het bestuur verschaft de raad gevraagd en ongevraagd tijdig de informatie die nodig is voor de uitoefening van zijn taak en is te allen tijde bereid deze nader te verklaren.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's verbonden aan de activiteiten van de organisatie. Het bestuur rapporteert hierover aan en bespreekt de interne risicobeheersing- en controlesystemen met de raad van commissarissen en zijn auditcommissie.

Intern organiseert het bestuur bewust haar eigen "tegenkracht", door goed opgeleide en mondige medewerkers om zich heen te verzamelen. Deze worden gestimuleerd gevraagd en ongevraagd hun mening te geven over de strategie en het beleid van MeerWonen en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. Het bestuur stimuleert de reflectie op de activiteiten en prestaties van de organisatie. Indien het bestuur hieraan behoefte heeft, gebruikt zij de raad als klankbord. Dat kan ook met leden van de raad individueel zijn.

Visie op toezicht

Het resultaat van goed toezicht is dat men transparant en uitlegbaar toont op welke wijze het beleid tot stand is gekomen, welke acties en besluiten hebben geleid tot de resultaten, hoe de resultaten bijdragen aan het maatschappelijk doel, hoe de bedrijfsmiddelen zijn aangewend en of hoe is gehandeld binnen de wettelijke en maatschappelijke kaders. Bij zijn toezicht houdt de RvC de missie van MeerWonen steeds in het oog. Op deze manier werken bestuur en raad samen aan het zo goed mogelijk vervullen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van MeerWonen.

Van elk van de leden van de raad wordt verwacht dat hij of zij vanuit de eigen professionaliteit en bekwaamheid op onafhankelijke, integere wijze toezicht houdt en tegelijkertijd met een helicopterview het totaal overzien. Hiermee wordt voorkomen dat met een bepaalde deskundigheid in de details wordt getreden, waarmee de grote lijn wordt gemist.

Dit betekent onder andere dat de individuele commissaris zijn of haar eigen inbreng heeft in de besluitvorming en in de relatie met het bestuur. Ieder vanuit de eigen deskundigheid en achtergrond, maar altijd onafhankelijk. Persoonlijke opvattingen hebben hierin een plaats, voor zover zij bijdragen aan een goede oordeelsvorming.

Van de raad van commissarissen als geheel wordt in de samenwerking een rolinvulling verwacht, die een goede balans laat zien tussen goed toezicht enerzijds en het bieden van voldoende speelruimte aan het bestuur anderzijds. De drie rollen van de RvC worden ingevuld, gericht op de maatschappelijke opgave van MeerWonen en de continuïteit van de organisatie.

De commissarissen zijn specialisten en generalisten, die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. De commissarissen zijn onderling aanspreekbaar en spreken elkaar aan. Dit betekent dat leden van het team aanspreekbaar zijn en zich ten dienste van het collectief stellen. In dit kader hecht de raad eraan om bij alle vergaderingen voltallig aanwezig te zijn. In de jaarlijkse zelfevaluatie wordt in die zin op individueel en collectief niveau het functioneren beoordeeld en verbeterd. De raad is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De raad beslist over benoeming, beoordeling, beloning, schorsing en ontslag van het bestuur

Visie op bestuur en toezichthouden MeerWonen

De deskundigheid van de raad wordt op peil gehouden door geregelde interactie van de leden van de Raad met professionals werkzaam in de sector (te denken valt aan volkshuisvestings-adviseurs, VTW, accountants). Ook wordt er per raadsvergadering aandacht geschonken aan de bezochte c.q. in te plannen cursussen, symposia met mogelijke PE-punten. Daarnaast gebruiken de leden van de Raad hun eigen netwerk voor deskundigheidsbevordering en kennisvergaring.

Het toezicht van de raad van commissarissen op het bestuur omvat in ieder geval:

- De maatschappelijke resultaten (de realisatie van de doelstellingen van de woningcorporatie): betaalbaarheid en beschikbaarheid (effectiviteit).
- De financiële resultaten: efficiency en financiële continuïteit.
- De manier waarop risico's verbonden aan de activiteiten van de woningcorporatie worden ingeschat en hoe daarmee wordt omgegaan.
- De manier waarop er wordt omgegaan met het afsluiten van contracten en/of samenwerkingsverbanden met derden.
- Toetsen van het draagvlak in de organisatie inzake het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie middels overleg met de ondernemingsraad.
- De kwaliteit van de interne risicobeheersing.
- De financiële verslaggeving.
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording.
- Naleving van toepasselijke wet- en regelgeving.
- Naleving van de Governancecode Woningcorporaties.

Dit laat onverlet dat de raad alle informatie die hij noodzakelijk acht om zijn toezichtsrol goed in te vullen, kan opvragen.

Toezichtkader

Ter ondersteuning van het toezicht door de raad van commissarissen is een toezichtkader opgesteld. In het toezichtkader worden de aspecten van het toezicht aangegeven. Deze worden in goed overleg tussen bestuur en raad geagendeerd conform een jaarcyclus. Daarbij zullen tenminste de volgende kwesties worden besproken:

- A. Het strategisch plan inclusief de geformuleerde visie en missie; het strategisch plan wordt door het bestuur eens in de vier jaar samengesteld en jaarlijks geactualiseerd.
- B. Het vastgoedbeleid en de vastgoedportefeuillestrategie (samenstelling, beheer en onderhoud).
- C. Het huurbeleid met als specifiek punt van aandacht de betaalbaarheid en beschikbaarheid voor de doelgroep van beleid.
- D. De visie op de maatschappelijke prestaties; deze visie maakt expliciet onderdeel uit van het strategisch plan.
- E. Het jaarlijkse jaarplan waarin de doelstellingen voor het komend jaar staan vermeld; hierbij wordt onder meer aandacht besteedt aan de prestatieafspraken (en de voortgang ervan) die door de corporatie en de gemeenten zijn gemaakt.
- F. De opzet en de werking van het interne risicobeheersing- en controlesystemen van de corporatie, waaronder ook compliance. Het bestuur rapporteert jaarlijks aan de raad van commissarissen/auditcommissie omtrent dit systeem.
- G. Het kwaliteitsbeleid. Dit beleid is uiteengezet door het bestuur en wordt jaarlijks geactualiseerd. Het bestuur rapporteert hieromtrent aan de raad van commissarissen.
- H. De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording; de wijze waarop de maatschappelijke verantwoording (en overleg) is vormgegeven conform Governancecode Woningcorporaties.

- I. Het financiële verslaggevingsproces. Dit proces omvat de begroting, de meerjarenprognoses, de kwartaalverslagen en de jaarrekening.
- J. De beoordeling en bezoldiging van het bestuur. Door de remuneratiecommissie wordt aan de hand van het bezoldigingsbeleid de beloning van het bestuur vastgesteld.
- K. De profielschets van de raad van commissarissen; tenminste in het geval van werving en selectie wordt de profielschets door de raad besproken of bijstelling gewenst is.
- L. Het introductie- en trainingsprogramma ten behoeve van de raad van commissarissen.
- M. Aanbevelingen van de externe accountant zoals opgenomen in het accountantsverslag en de managementletter.
- N. Afwijking van de keus om geen dochters, deelnemingen en joint-ventures op te richten.
- O. Het draagvlak in de organisatie inzake het gevoerde en het te voeren beleid en de werksfeer in de organisatie naar aanleiding van overleg met de ondernemingsraad.

Praktische toepasbaarheid

Deze visie op bestuur en toezichthouden kan niet los gezien worden van alle overige afspraken en documenten die rondom governance noodzakelijk worden geacht. Deze visie biedt een basis waar andere onderdelen aan gerelateerd en getoetst kunnen worden. Deze visie op besturen en toezicht houden is opgesteld met de huidige kennis en opvattingen over besturen en toezicht houden. Interne en/of externe veranderingen en opgedane inzichten zijn van invloed op de visie. De visie wordt daarom meegenomen in de jaarlijkse (zelf) evaluatie van het functioneren van de RvC en bij de beoordeling van het functioneren van het bestuur.